

Opvs Theologicvm

In Tres Tomos Distribvtvm, In quo praecipua totius Theologiae capita accurate pertractantur ... Adiecto ad finem Tertij Tomi Indice rerum notabilium

Qui totam primam partem D. Thomæ, ac multa alia continet, quorum Indicem sequens pagina dabit

Mauro, Silvestro

Romae, 1687

Q. 201. Vtrum ordines Angelorum sint remansuri post diem iudicij, & homines ad Angelorum ordines assumantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84111](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84111)

recipiant, in quantum rationes rerum immediate cognoscunt in Deo; ergo sunt infimi primæ hierarchiæ ex proportionali ratione, ex qua ordo, qui dicitur ab eo, quod est commune omnibus angelis, nimirum à nunciando, est infimus omnium ordinum. Cherubim dicuntur ex eo, quod ulterius per excellentiam scientiæ admittantur ad diuina secreta, ac proinde tenent secundum, & medium locum. Seraphim dicuntur ex eo, quod cum excellent in charitate, non solum admittantur ad secreta, sed Deo semper inhæreant, ac proinde supremum tenent gradum.

11. Quæritur vndecimo, quinam ordines spectent ad secundam, & mediam hierarchiam, & quo pacto se habeant secundum perfectionem, & dignitatem?

Respondeo, quod ut loquitur Sanctus Thomas hoc art. 6. quæst. 108. *ad mediam hierarchiam pertinet dispositio vniuersalis de agendis; ad vltimam applicatio executionis ad effectum, quæ est operis executio.* In assignandis ordinibus istarum hierarchiarum non conueniunt Dionysius, ac Gregorius. Nam Dionysius docet supremum ordinem secundæ hierarchiæ esse Dominationes, mediū Virtutes, infimum Potestates: vltimæ hierarchiæ supremum ordinem esse Principatus, medium Archangelos, infimum Angelos. Fundamentum desumitur primò ex autoritate Apostoli, qui ad Eph. 1. ascendendo quatuor ordines, de quibus est controuersia, enumerat, dicens, quod Deus constituit illum scilicet, Christum ad dexteram suam in cælestibus supra omnem Principatum, & Potestatem, & Virtutem, & Dominationem. Auctoritati potest addi ratio. Nam cum ad secundam hierarchiam spectet dispositio vniuersalis de agendis, primus ordo Dominationum præcipit, quæ sunt agenda: secundus ordo Virtutum præbet facultatem ad ea implenda: tertius ordo Potestatum ordinat, qualiter possint impleri. In tertia hierarchia ordinum exequentium supremi sunt Principatus, qui sunt veluti ductores, & duces exequentium, ac nunciantium, sicut præcentores in cantu, & duces in bello. Secundus, & medius est ordo Archangelorum, qui habent quamdam excellentiam in nunciando, & exequendo. Tertius est ordo Angelorum, qui simpliciter nunciant, & exequantur, nec in his habent excellentiam. Addit Sanctus Thomas infimum superioris ordinis habere quamdam affinitatem cum supremo ordinis inferioris, eo pacto, quo zoophyta, quæ sunt infima animalium, habent quamdam affinitatem cum plantis. Proportionaliter primus, & supremus ordo diuinarum Personarum terminatur ad Spiritum Sanctum, qui cum sit amor productus, habet quamdam affinitatem cum Seraphim, qui sunt supremi in prima hierarchia, & nominantur ab incendio amoris. Throni, qui sunt infimi in prima hierarchia, habent quamdam affinitatem cum Dominationibus, quæ sunt supremæ in secunda hierarchia.

Deus enim sicut per Dominationes imperat, sic sedet in Thronis, in eisque iudicia exercet, ut dicit Gregorius hom. 34. in Euangelia. Rursus Potestates, quæ sunt infimæ secundæ hierarchiæ, habent affinitatem cum Principatibus, qui sunt supremi in tertia hierarchia, in quantum sicut Potestates præscribunt ordinem exequentium, sic Principatus sunt primi, ac duces exequentium.

12. At Gregorius homil. 34. in Euangelia docet supremum ordinem secundæ hierarchiæ esse Dominationes, medium Principatus, infimum Potestates. Fundamentum desumitur primo ex Apostolo ad Colof. 1. vbi enumerans quatuor ordines descendendo, dicit: *sive Throni, sive Dominationes, sive Principatus, sive Potestates.* Ratio potest esse. Nam ut docet Augustinus lib. 3. de Trinitate, cap. 4. *corpora quodam ordine reguntur, inferiora per superiora, & omnia per spiritualem creaturam, & spiritus malus per spiritum bonum.* Hoc supposito, debent ordines angelorum ita ordinari, ut post Dominationes ponatur ordo Principatum, per quos reguntur spiritus etiam boni: sub Principatibus Potestates, per quas arcantur, & refrenantur spiritus mali: post Potestates virtutes, quæ habent potestatem supra corpoream naturam in operatione miraculorum: post Virtutes sunt Archangeli, qui nunciant magna, quæ sunt supra rationem, & Angeli, qui nunciant parua, ad quæ etiam ratio se potest extendere. Videri potest Sanctus Thomas hac quæst. 108. art. 5. & 6. ac Suarius lib. 1. de angelis, cap. 13. & 14. Addit Sanctus Thomas in resp. ad 3. Dionysium, & Gregorium differre potius in nominibus, quam in re ipsa. Nam Gregorius nomine Principatum videretur intelligere illos cælestes spiritus, quos Dionysius vocat Virtutes, ideoque ponit illos medios secundæ hierarchiæ loco Virtutum, & Virtutes ponit primas vltimæ hierarchiæ, loco Principatum.

QVÆSTIO CCI.

Virum ordines Angelorum sint remansuri post diem iudicij, & homines ad Angelorum ordines assumantur?

S. Th. qu. 108. art. 7. & 8.

1. **Q**Uæres primò, vtrum ordines Angelorum remansuri sint post diem iudicij? Respondet Sanctus Thomas art. 7. quæst. 108. ponendo duas conclusiones. Prima conclusio est: ordines Angelorum post diem iudicij remanebunt secundum distinctionem graduum. Probat: nam distinctio graduum desumitur ex differentia in natura, & gratia: sed post diem iudicij remanebit differentia in natura, siquidem differentia in natura, cum sit essentialis, non poterit ab Angelis auferri; differentia etiam gratiæ, & gloriæ, quæ cor-

Ffff 2 ref.

respondet meritis præcedentibus, conseruabitur per totam æternitatem; ergo.

2. Secunda conclusio est: executio officiorum spectantium ad vniuersumque ordinem post diem iudicii aliquo pacto remanebit, & aliquo pacto cessabit. Probatur; nam Angeli vsque ad diem iudicii exequentur sua officia præsertim in hominibus viatoribus perducendis ad finem salutis, & vitæ æternæ; sed post diem iudicii omnes homines erunt in termino, & nullus remanebit viator perducendus ad finem vitæ æternæ; ergo. At sicut ordines militares in triumpho, licet non amplius exercent officia, quæ exerceri debent in pugna, tamen exercent officia proportionalia, quæ decent triumphum, sic ordines Angelorum post diem iudicii licet non amplius debeant exercere officia, quæ nunc exercent circa ecclesiam militantem, exercent officia proportionalia circa ecclesiam triumphantem.

3. Infertur primo, in quo sensu dicat Apostolus 1. ad Corinth. 15. quod Christus euacuabit omnem Principatum, & Potestatem, cum tradiderit regnum Deo, & Patri, quæ traditio fiet in die iudicii, cum Christus perducet omnes prædestinatos ad fruendum ipso Deo. Dicendum, quod Christus euacuabit Principatus, & Potestates quoad actus perducendi homines viatores ad finem vitæ æternæ, qui actus cessabunt, cum iam plenè homines perducti fuerint ad finem, & ad beatitudinem etiam corporum.

4. Infertur secundo hierarchicas operationes illuminandi, purgandi, & perficiendi Angelos inferiores remansuras, post diem iudicii, non in ordine ad communicandum nouum lumen, nouam purgationem, & perfectionem, sed in ordine ad hæc conseruanda. Sicut enim scientia acquisita per plura media ordinata conseruatur dependenter ab iisdem pluribus medijs, eorumque memoria, sic illuminatio, purgatio, & perfectio angelorum inferiorum post diem iudicii conseruabitur dependenter ab actionibus illuminatiuis, purgatiuis, & perfectiuis superiorum.

5. Quæritur secundo, vtrum homines, qui beatitudinem consequuntur, assumantur ad hierarchias, & ordines Angelorum?

Respondet Sanctus Thomas art. 8. quæst. 108. ponendo duas conclusiones. Prima conclusio est: homines non possunt assumi ad ordines Angelorum, in quantum tales ordines consistunt fundamentaliter, & inchoatiuè in gradu naturæ. Probatur; nam vt homines assumerentur ad ordines angelorum secundum gradum naturæ, deberent euadere æquales angelis singulorum ordinum in natura; sed hoc repugnat, cum homines secundum naturam sint essentialiter inferiores, & imperfectiores omnibus angelis; ergo.

6. Ex eo, quod angeli homines non possint esse æquales angelis secundum naturam, vt dicit Sanctus Thomas hoc art. 8. aliqui possunt, quod nullo modo transferri possunt ad æqua-

litatem Angelorum, quod est erroneum. Repugnat enim promissioni Christi dicentis Luc. 20. quod filij resurrectionis erunt æquales angelis in caelis.

7. Secunda ergo conclusio est: homines per donum gratiæ possunt tantam gloriam mereri, vt angelis æquantur secundum singulos angelorum gradus, ac proinde possunt ad angelorum ordines assumi, in quantum formaliter, & completiuè constituuntur per gradum gratiæ, & gloriæ. Adde B. Virginem habere gratiam, & gloriam incomparabiliter maiorem omnibus angelis, & etiam ea, quam habuisset Lucifer proportionaliter correspondentem gradui naturæ ipsius Luciferi, ac probabile esse, quod etiam aliquis purus homo habiturus sit sedem Luciferi, ac proinde gloriam superiorem omnibus angelis, vt insinuat Suar. lib. 1. de angelis cap. 14. nu. 19.

8. Addit Sanctus Thomas hoc art. 8. quæst. 108. quosdam dicere, quod ad ordines angelorum non assumuntur omnes, qui saluantur, sed soli Virgines, vel perfecti; alij verò suum ordinem constituent quasi conuictum toti societati angelorum. Sed hoc est contra August. qui dicit 12. de Ciuitate c. 1. quod non erunt due societates hominum, & angelorum, sed una, quia omnium beatitudo est adhaerere vni Deo. Aliqui tamen homines erunt in gratia, & gloria inferiores omnibus angelis, vt de infantibus mortuis in gratia, & de peccatoribus, qui sero, & imperfectè iustificantur, certum videtur.

9. Addere possumus tertiam conclusionem cum Suario lib. 1. de angelis, cap. 14. desumptam ex Sancto Thoma hoc art. 8. ad 2. quæ conclusio est: homines non assumuntur ad choros angelorum quoad ministeria, quæ circa homines, & ecclesiam exercent. Ratio est, quia animæ humanae non sunt ex spiritibus administratorijs, qui in ministerium mittuntur secundum communem legem. Audiatur Sanctus Thomas ad 2. huius art. 8. Homines autem sancti etiam post hanc vitam sunt eiusdem naturæ nobiscum. Vnde secundum communem legem non administrant humana, nec rebus viuorum intersunt, vt Augustinus dicit lib. de cura pro mortuis agenda, cap. 13. & 16. Ex quadam tamen speciali dispensatione interdum aliquibus sanctis conceditur, vel viuis, vel mortuis huiusmodi officia exercere, vel miracula faciendo, vel demones arcendo, vel aliquid huiusmodi, sicut Augustinus in eodem lib. dicit, cap. 16.

10. Quæritur tertio, vtrum sicut homines possunt transferri ad ordinem, & ad beatitudinem angelorum, sic transferri possint ad penam demonum.

Respondeo affirmatiuè ex proportionali ratione. Non tamen ex hoc sequitur, quod conuertantur in demones, sicut ex eo, quod transferantur ad ordines, & beatitudinem angelorum, non sequitur, quod conuertantur in angelos. Quidam, quos reprobatur Chrysost. hom. 29. in Matthæum, erroneè censuerunt demones nihil aliud esse, quam animas defunctorum.

11. Quæ

11. Quæritur quarto, quare cum Angeli non possint ex vna hierarchia transferri in aliam, homines ex hierarchia humana, quæ est inferior omnibus hierarchiis Angelorum, possint transferri ad quamlibet hierarchiam Angelicam etiam supremam?

Respondeo rationem esse, quia gratia Angelis distributa est iuxta proportionem naturalium, vt cum S. Thoma quæst. 62. art. 6 diximus quæst. 176. hominibus autem gratia non datur iuxta proportionem naturalium, ac proinde homines licet sint inferiores Angelis in natura, possunt Angelis æuari in gratia, & gloria.

QVÆSTIO CCII.

Vtrum in demonibus dentur ordines, prælatio, & illuminatio, & vtrum demones subiciantur bonis Angelis?

S. Th. quæst. 109. art. 1. 2. 3. & 4.

1. Quæritur primò, vtrum in demonibus dentur, vel dati fuerint vnquam ordines Angelorum?

Respondet Sanctus Thomas art. 1. q. 109. ordines Angelorum posse considerari secundum gradum naturæ, secundum gradum gratiæ adhuc imperfectæ, & potentis amitti, & secundum gradum gloriæ, ac gratiæ consummatæ, perfectæ, ac non potentis amplius amitti. Hoc supposito, ponit tres conclusiones.

2. Prima conclusio est: demones non sunt, neque vnquam fuerunt in vilo Angelorum ordine, in quantum includit gradum gloriæ, ac gratiæ consummatæ. Probat: nam demones nunquam habuerunt gloriam, & gratiam consummatam, vt cum S. Thoma diximus quæst. 171.

3. Secunda conclusio est: demones antequam peccarent, fuerunt in ordinibus Angelicis secundum gradum naturæ, & gratiæ imperfectæ, & amissibilis, sed peccando exciderunt ab ijs ordinibus, in quantum includunt gradum gratiæ. Probat: nam vt cum Sancto Thoma quæst. 62. art. 3. diximus quæst. 173. Angeli etiam, qui deinde peccarunt, creati fuerunt in statu gratiæ, à qua deinde peccando, exciderunt.

4. Tertia conclusio est: demones de facto sunt in ordinibus secundum gradum naturæ. Probat. nam retinent gradum suæ naturæ vt potè essentialem, ac vt dicit Dionys. cap. 4. de diuinis nominibus, demones dona naturalia non amiserunt. Confirmatur: Apostolus enim ad Ephes. vltimò dicit: *Non est nobis colluctatio aduersus carnem, & sanguinem, sed aduersus Principes, & Potestates*; ergo supponit in demonibus secundum naturam remansisse ordines Principatum, & Potestatum; sed eadem est ratio de cæteris ordinibus: ergo. Nec dicas,

quod demones cum sint mali, non possunt habere bonum ordinis. Nam malum non potest inueniri sine bono, vt cum Sancto Thoma quæst. 49. art. 3. diximus quæst. 123. ideoque demones, in quantum natura boni, retinent etiam bonum ordinis naturalis.

5. Aduertit Sanctus Thomas in resp. ad 3. quod licet demones retineant suum ordinem secundum naturam, tamen illis nunquam tribuuntur nomina quorundam ordinum, quæ videntur desumpta ex perfectionibus inconiungibilibus cum peccato, cuiusmodi sunt nomina Seraphim, Thronorum, ac Dominationum. Seraphim enim dicuntur ab ardore charitatis, Throni ab inhabitatione diuina, Dominationes à quadam libertate; quæ omnia opponuntur peccato. Ideò Lucifer licet iuxta communem opinionem secundum naturam sit ex ordine supremo, tamen nunquam vocatur Seraphim, sed Ezech. 28. vocatur Cherub.

6. Aduertit rursus in respons. ad 2. quod cum hierarchia sit principatus sacer, *ordinatio demonum si consideretur ex parte Dei ordinantis, est sacra: vititur enim demonibus propter se ipsum, ideoque potest dici hierarchia. Sed ex parte voluntatis demonum non est sacra, quia abutuntur sua natura ad malum.*

7. Quæritur secundò, vtrum in demonibus sit prælatio, per quam aliqui præsent, & imperent, alij subsint, & obediant?

Respondeo affirmatiuè cum Sancto Thoma art. 2. quæst. 109. Ratio est, quia cum actiones sequantur naturam rerum, ex ordine naturarum sequitur proportionalis ordo actionum, vt patet in corporibus; nam sicut ordine naturali corpora inferiora sunt sub corporibus cœlestibus, sic actiones, & motus corporum inferiorum subduntur, & pendent ab actionibus, ac motibus corporum cœlestium, non autem è conuerso; sed in demonibus datur ordo naturarum, ita ut aliqui secundum naturam sint superiores, aliqui inferiores; ergo datur etiam proportionalis ordo actionum; ergo actiones demonum inferiorum subiiciuntur actionibus superiorum; sed in hac subiectione consistit ordo prælationis, per quam subditi debent obedire prælati, ac superioribus; ergo naturalis dispositio demonum postulat, vt aliqui sint superiores, ac prælati, qui imperent, aliqui sint subditi, qui pareant. Confirmatur: nam diuinæ sapientiæ, quæ vt dicitur Sap. 8. *attingit à fine vsque ad finem fortitèr, & disponit omnia suauitèr*, congruit, vt nihil in mundo inordinatum relinquat.

8. Inferitur primò cum Sancto Thoma in resp. ad 3. quod cum demones sint inæquales in natura, ordo, quo aliqui præsent, aliqui subsint, est naturalis, ita ut qui præsent, naturalitèr præsent, qui subiiciuntur, naturalitèr subiiciantur. Ex opposita ratione in hominibus, cum sint pares in natura, qui præsent, non naturalitèr præsent, & qui subiiciuntur, non naturalitèr subiiciuntur. Rursus ordo iste

non